

Naš list

Brez dela ni jela

Živimo v časih, ko večini človeštva manjka vztrajnosti. Vse mora hitro izpod rok. In če ne gre, obstanemo, obupamo, opuščamo že začeto delo in se lotimo novega. In tako imamo veliko začetega, pa malo dokončanega. Zaletavamo se. Tudi pri vzgoji značaja se zaletavamo. Danes hočemo vse doseči s telovno vzgojo: od porno moč, urnost, gibčnost, pa tudi poštenost, močno voljo, vernost... Govorimo o ciljih in jih izgublamo. Vse bi najraje dosegli naenkrat, brez truda, brez težav, igraje, kakor bi v zrak pogledali...

Skrivnost uspeha je pa v stanovitnosti v vztrajnosti, ne pa v večni izpremembi načel in ne v obupni izjavi: »Saj ne gre, kakor bi hotel.« Vsi veliki in znameniti moške so dosegli to, kar so hoteli doseči, z vztrajnostjo in železno pridnostjo in nikdar v enem dnevu. Potekala so leta, a oni niso odnehali.

Danes pa hočemo doseči vse naenkrat, naglo in hitro, brez truda, brez žrtev, brez trpljenja. Kar s silo. Kolikokrat smo že brali, da so velikanske stavbe postavili in streho spravili v nekaj mesecih, če ne celo v tednih. In posledica? Podrle so se, sesedle in postale razvalina, žalostno pričevalo današnje preneglosti. Torej nikar z glavo skozi zid! Kaplja izvotli kamen, pa ne s silo, ampak zato, ker leta in leta gloda na njem.

Poglejmo v zgodovino slavnih mož in velikih del. Italjanski pesnik Dante je zložil znamenito pesnitev »Nebeška komedija«. Še danes jo svet z veseljem bere. Malo pa jih je, ki se pri tem spominjajo, da se je Dante z njo ukvarjal celih 30 let. Znameniti Ticijan, eden največjih slikarjev sveta, je poslal cesarju Karolu V. sliko »Kristus v Emavsu« in mu je obenem pisal: »Veličanstvo! Pošiljam Vam sliko, ki sem jo delal polnih sedem let, skoro brez prestanka, po dnevi in nekajkrat celo pozno v noč.« Morda si že kdaj videl po knjigah izdane rokopise naših pesnikov in pisateljev, recimo Prešerna, Levstika. Videl si lahko, da ti in drugi ljudje svojih del niso kar vliвали, ampak da so jih tudi temeljito popravljali.

Železniški stroj si že nekajkrat videl. Ne pozabi, da je njegov »oče« Stefnson imel z njim celih 15 let opravka, preden ga je toliko izpopolnil, da je bil za pošteno rabo. Koliko časa je pa preteklo, da so se povzpeli stroji do današnje dovršenosti! Isto zgodovino bi ti lahko govorili tiskarski stroji. Kakšna neroda bi bil danes prvi Gutenbergov tiskarski stroj, če bi ga postavili v kakšno moderno tiskarno. Ko sem bil jaz otrok in sem gledal prve avtomobile na naših cestah, sem bil ne-

malokrat priča, kako se je avto na vsakem malo bolj napetem klancu ustavil in ni šel več naprej. Treba je bilo priprege. A danes? — Škofijski zavod v Št. Vidu ni bil dozidan v enem letu. Pa naše kolkorbolj znamenite cerkvene stavbe so, tolikor več časa so zahtevale, da so prišle do svoje izpopolnitve.

Kaj se doseže z vztrajnostjo, nam priča eden največjih angleških parlamentalov, Robert Piel. Vse je občudovalo njegov izreden spomin. Kako je prišel do te nenavadne zmožnosti? Ko je bil še otrok, je moral vsako nedeljo povedati očetu, kakšna je bila pridiga. Mimogrede povedano, tudi današnje dni bi ne bilo napačno, če bi starši to navado spet vpeljali. Veliko manj nemira in šepetanja bi bilo pa naših cerkvah. Nič ne tožimo, da je to nekaj prehudega. Tudi mladi Piel je v začetku imel težave s svojim spominom, a v teku časa ga je tako izuril, da je brez težave doma povedal dobesedno vso nedeljsko pridigo. S svojim izrednim spominom je v poznejšem življenju dosegel izredne uspehe.

Cerkev sv. Luka v Praprečah pri Lukovici

(Konec).

Prapreška cerkev ja važna tudi zato, ker je v bistvu ostala nespremenjena do danes. Na pročelju in ob strani ima lep gotski portal, v stenah več visokih gotskih oken z lepim kamenitim krogovičevjem med šipami. Cerkev je povečini zidana iz moravškega peščenca. Pri vratih in oknih vidimo več kamnoseških znakov, ki so slični pri gradiški in nekdanji šentviški cerkvi, kar kaže na isto kamnoseško delavnico. Okrog zunanjih sten se vije lepo oblikovan kamenit talni zidec (zokel). Na levi strani pročelja je poznejše prizidan zvonik, ki ima še starinske dvodelne line. Lep prezbiterij ima zunaj močne podpornike.

Stopimo v cerkev. Veličasten pogled, ki bi bil pa še nepregledno lepši, če bi bili še do konca odprti stranski ladji. Tako bi videli mogočno gotsko cerkev s tremi prezbiteriji, srednji za veliki in obkrajna za stranska oltarja. Ladjo deli šest zidanih stebrov v glavno in dve obstranski ladji, ki sta za polovico nižji in ožji od glavne. Tlak z letnico 1804. se po cerkvi trikrat za več stopnic dvigne, prvič že v ladji, drugič ob prezbiteriju in tretjič ob glavnem oltarju. Vsled tega je veliki oltar viden po vsej cerkvi. Ladja je dolga 15 in pol metra, široka 14 in pol metra ter visoka 11 m. Prezbiterij je dolg 9 in

Še so so nam v spominu dnevi svetovne vojne. Še vemo, kako so tam junaško krvaveli junaki. A tisti, ki so bili zraven, pripovedujejo, da so mnogi izkrvaveli po nepotrebnem. Preveč nepočakani so bili. Življenje v streških jarkih jim je postajalo dolgočasno. Pa so po nepotrebnem lezli ven iz jarkov, tam pa jih je požela sovražnikova krogla. Zmagali so slednjič tisti, ki so znali vztrajati v jarkih.

Vztrajnosti je treba tudi vsem, ki zidajo na vzgoji značaja. Vzgojiteljem in gojencem. Svetniki niso postali čez noč svetniki. In moške, ki se ponašajo, da so danes to, kar so bili pred 20-30 leti, niso to postali brez težav in brez trpljenja. Tudi po ječah so nekateri sedeli zaradi — svojega značaja. A imajo zavest, da so ostali *moške*. Niso švigašvaga - metle, niso otepali s svojo značajnostjo, kakor krava z repom, niso menjavali svojega prepričanja po sapi, ki je pihala od vzgoraj, niso ljubemu kruhku na ljubo spreminjali svojega mišljenja in življenja — zato so danes — ponovim še enkrat — *moške, moške, moške*.

Glej, da bo tudi iz tebe zrastel mož! Le tak ne, katerega veter maja in lomi in krivi...

pol metra, širok 6 m in visok 10 m. Vsa cerkev je obokana in na stropih bogato prepletana z lepimi kamenitimi rebri v obliki zvezd. Med križišči reber se vrstijo zelo zanimivi sklepniki s podobami svetnikov, zvezd in cvetov. Tik nad velikim oltarjem je izklesan sv. Luka, njemu na desni nad oknom sv. Barbara, na sredi stropa je sv. Andrej, njemu sledi svetnik s knjigo, vmes pa je desno pomaknjen angel. O slavoloku (začetku prezbiterija) sta kot konzoli (začetki reber) dve spaki: en gol in en bradat obraz. Zanimivi so v prezbiteriju tudi kapiteli (vrhovi) polstebrov ob stenah. Prvi polsteber na desni ima na vrhu glavo Turka, pokrito najprej s kapo s čopom, na vrhu pa še čelado. Turek kaže gledalcu jezik. Nasprotni steber pa ima kot kapitel dva okroglolična obraza. Prezbiterij je dal poslikati, kot smo slišali Hans Herič l. 1524. Po stropu se vije kar na beli podlagi rastlina trta z veliki cveti. Le nad oltarjem je naslikano Marijino Oznanjenje. Tu je videti tudi napis, ki pa je še pod beležem. Stena je poslikana le leva. Prav spodaj je že popisana slika Heriča z napisom. Zgornja vrsta obsega tri skupinske slike. Pri oltarju je sv. Krištof s puščavnikom in cerkvico, ki ima približno obliko prapreške cerkve s prvotnim zvonikom. Na tej prvi sliki je še ljubezniva Marija z Jezuškom.

Druga slika predstavlja sv. Jakoba, Jurija in Janeza Krstnika. Tretja slika pa sv. Luka, Hieronima, Erazma in Miklavža. Te slike so zanimiv prehod gotike v renesanso. Na te slike so z nožičem vrezali svoje podpise dobovski duhovniki, ki so hodili maševat. Bivšega protestanta Jakoba Korena iz l. 1578, smo že omenili. Poleg njega so se podpisali še Jurij Warel 1564, Jurij Poeze (Peče) 1555, Andrej Komar 1577, Peter Cobudma 155... in poznejši Janez Novack. — Kot že omenjeno je mesto dragoceno starega velikega oltarja napravil Rovšek l. 1869. novega v okornih gotskih oblikah. V tronu stoji kip sv. Luka, ki ga zakriva preprosta slika delo Mihe Kavka iz l. 1871. Ob krajeh sta kipa sv. Petra in Pavla. Tabernaklju je napravil lična vratica Peterlin iz Kamnika, ki je izgotovil tudi večno luč luster, vse v gotskih oblikah. V prezbitariji se začne tudi križev pot, ki ga je pred dobrimi 100 leti napravil Janez Potočnik na zelo samosvoj način.

Stopimo v sedanjo zakristijo — v prvotni prezbitariji leve ladje. Preseneti nas njegova stavbinska lepota, ki v malem posnema glavni prezbitariji. Strop je zvezdastorebrast kot v glavnem prezbitariji. Nad bivšim oltarjem je sklepnik Marije z Jezusom, za njim pa sv. Peter. Posebno zanimive so konzole (začeti reber ob stenah), ki predstavljajo obraz ogrnjen z ruto, moža, ki si je noge ovil okrog ramen in jih drži z rokami, čepeča žena, mladenič z napisnim trakom, mož s trakom in angel s trakom v rokah. Tudi tu se pod beležem kaže s trto poslikan strop.

Nasprotna zakristija — prezbitariji desne ladje je kamnoseško sicer bolj preprosto okrašen kot levi, a učinkuje še bolj elegantno kot levi. Na sredi stropa je sklepnik škofa, konzole pa so spaka obraza z izbuljenimi očmi, bradat mož, ljubezniv angel s trakom in svetnica s kelihom. Tudi tu je strop poslikan.

Glavna ladja ima kot sklepnik samo eno svetniško podobo svetnika s kelihom, vse ostale so rozete in cveti. Pač pa so konzole ob stenah zanimivejše. Nad že opisano sliko stavbenikove družine na desni steni imamo moža s kozarcem v roki, nato ženska, nad korom obraz. — Na levi steni na koru obraz obdan z ruto, nato sledi najvažnejša kamenita podoba v cerkvi: mož, ki drži v roki izklesano letnico 1524. in zadnja čepeča žena. Strop glavne ladje je ves prebeljen.

V levi ladji, ki ji eno tretjino zakriva prizidan zvonik, imamo na poslikanem, a pobeljenem stropu tri sklepnike: nad oltarjem Kristusova glava, nato medved in svetnik z batom. V tej ladji sta dva oltarja. Ob steni, ki zakriva prezbitariji te ladje, je okrog 1750. slavni Jelovšek naslikal oltar sv. Barbare, ki pa ga je pozneje kot tudi nasprotnega v desni ladji Miha Kavka popolnoma pokvaril. Na oltarju stoji tudi po Kavku pokvarjena Matzingerjeva slika sv. Florijana. Ob severni steni ladje stoji jako lep starinski lesen oltar sv. Petra v tronu, spodaj sv. Janez in Marija, na vrhu Bog Oče. Vse slike spet po Kavku preslikane in pokvarjene.

Desna ladja nima svetniških sklepnikov. Pač pa je strop svojevrstno renesansko poslikan. Vrste s simboli, angeli, evangelisti in slično. Tu je Jelovškov, po Kavku

V SLOVO!

24. januarja se je poslovil od misijonišča v Grobljah misijonar g. Jožef Godina in odpotoval v misijonsko hišo sv. Jožefa v Celju. Malokdo je bil v našem okraju tako marljiv in vsestranski kulturni delavec kot misijonar g. Godina. Pri vseh večjih katoliških prireditvah je na ta ali oni način sodeloval. Ker je imel dobre zveze z vplivnimi osebami, je mnogim pomagal s svojim posredovanjem. Zaradi svojega neustrašenega nastopa je v času prejšnjega zloglasnega režima predsedel več mesecev v preiskovalnem zaporu v Belgradu. V zadnjem času se je posebno mnogo bavil z organiziranjem katoliške akcije in katoliškega delavstva. Mnogo je storil tudi za misijonišče v Grobljah. Po njegovem prizadevanju je bila ustanovljena Misijonska tiskarna, katero je kot njen dolgoletni ravnatelj stalno spopolnjeval. Več let je bil tudi urednik Katoliških misijonov. In končno se mora tudi Naš list zahvaliti njemu za ustanovitev in dolgoletno urejevanje.

Za vse obilne usluge se misijonarju Godini lepo zahvalimo, na novem službenem mestu pa mu želimo obilo novih uspehov in zadovoljstva.

Število naročnikov za l. 1937

Opomba: 1. stolpec: Slovenec I. poll.; 2. st.: Slovenec II. poll.; 3. st.: Nedeljski Slovenec; 4. st.: Ponedeljski Slovenec. 5. st.: Slovenski dom; 6. st.: Domoljub; 7. st.: Bogoljub.

1. Dob	23	22	3	5	6	139	67
2. Domžale	58	56	2	12	8	112	79
3. Gozd	3	2	2	1	—	77	22
4. Homec	13	12	1	2	—	55	56
5. Ihan	11	11	—	2	—	128	33
6. Kamnik	99	98	7	22	29	160	144
7. Komenda	21	21	1	5	14	201	125
8. Mekinje	10	11	—	2	2	121	57
9. Mengeš	63	64	10	16	20	234	190
10. Motnik	6	6	1	2	2	44	17
11. Nevlje	6	7	—	3	3	76	21
12. Rova	3	3	—	1	3	57	22
13. Sela	1	1	1	1	1	50	23
14. Sp. Tuhinj	7	6	1	1	—	103	50
15. Stranje	8	8	1	2	4	119	40
16. Špitalič	3	2	—	—	—	45	16
17. Tunjice	2	2	1	2	—	74	45
18. Vodice	17	17	10	4	6	262	144
19. Vranjapeč	1	1	—	—	—	40	16
20. Zg. Tuhinj	6	4	—	1	—	48	22

Prihodnjč priobčimo seznam še ostalih katoliških listov v kamniški dekaniji.

pokvarjen oltar sv. Uršule in obkrajni starinski Matere božje v tronu Oznanjenje spodaj in na vrhu Veronika s prtom. Ta oltar je enak omenjenemu sv. Petra, ki sta dragocen ostanek nekdanje cerkvene opreme.

Omeniti je še dva ostanka nekdanjih oltarnih miz s slikami sv. Luka in Barbare, ki sta sedaj porabljena kot končnice klopi. V desni ladji stojita dve spovednici v izredno zanimivi rokokojski obliki. Prenešeni sta sem iz Brda. Iz Brda so tudi orgle, ki nosijo letnico 1820.

Poleg prapreške cerkve stoji starodavna ogromna lipa, o kateri ve povedati stara povest, da je pod njo zakopan zaklad, obstoječ iz treh piskrov tolarjev, poleg pa še »šmarna sablja«. Baje so svoj čas zaklad iskali, pa ga niso našli.

Janez Veider.

Obč. odbor Velikega Kamnika pred važnimi gospod. vprašanji

V petek 14. jan. se je občinski odbor zopet sestel k svoji drugi seji in takoj pričel z reševanjem najbolj aktualnih zadev povečanega Kamnika. Te seje se je udeležil tudi g. sreski načelnik dr. Maraž. Župan Novak Nandega je prisrčno pozdravil v sredi predstavnikov našega velikega mesta.

Dr. Maraž je zbranim odbornikom z veseljem sporočil, da mu je kraljevski dom poveril nalogo, da se v njegovem imenu najlepše zahvali za poslano vdanostne pozdrave. Ob svojem uvodnem govoru na novo izvoljene odbornike je g. načelnik podal važne smernice za njih vestno delovanje v prid občanov in domovine. Izrecno je prosil, da bi se odbor posebno zavzel za rešitev šolskega vprašanja. Znano je, da je Kamnik v kulturnem oziru med prvimi, toda žal nima v celem okraju niti ene meščanske šole. Zato je dolžnost odbora, da se zgradi iste čim prej izvede in takoj prične s pripravami in načrti. Mesto mora zgraditi tudi novo klavnico, ki naj bo moderno in higijenično zgrajena. Vso pozornost pa mora odbor posvetiti socialnemu vprašanju, je dejal g. načelnik. Paziti pa mora, da se občanov pri izvajanju teh načrtov preveč ne obremenjuje in da se izvedejo načrti s primerno amortizacijo. G. načelnik je obljubil vso svojo pomoč novemu odboru, ki mu bo rade volje svetoval in skušal uresničiti njih želje.

Izvajanja g. sreskega načelnika so bila toplo sprejeta ter se mu je g. župan za podane smernice toplo zahvalil. Pričelo se je čitanje zapisnika zadnjega zasedanja. Naša komaj tričlanski opoziciji pa že zapisnik ni bil všeč. Gospodje so grajali, zakaj ne vsebuje zapisnik celotne resolucije, ki so jo predložili pri zadnji seji. V tej resoluciji so gospodje iznesli svoj program in svoje zahteve za složno delo. Trdili so tudi, da le oni sami morejo odločiti o našem gospodarstvu, ker so bili z večino izvoljeni in le njih podjetja dajejo glavni vir dohodkov v proračunu. G. župan je hotel gospodom ustreči ter je stavil zahtevo na glasovanje, toda vse ostali odbor je njih zahtevo odklonil. Ker vzlic ponovnim energičnim zahtevam niso uspeli, so gospodje demonstrativno zapustili sejo ter s tem pokazali, kako je treba reševati važna gospodarska vprašanja. Ako bodo gospodom take malenkostne zadeve tako globoko šle k srcu, potem bode mo ostali zopet samo pri besedah in načrtih kot doslej.

G. Bokalič je kot član ravnateljstva Mestne hranilnice podal stanje zavoda, ki je pod dosedanjim ravnateljstvom, ki mu predseduje g. dr. Žvokelj zelo napredovalo in je veliko storilo za sanacijo in poživitev denarnega gospodarstva. Zaupanje v zavod lepo raste in je pričakovati, da bo denarna zapora v najkrajšem času zelo omiljena. Ako bo prejel zavod posojilo od Kreditne banke, bodo naši vlagatelji dobili izplačane tudi stare vloge že do zneska Din 10.000. — V ravnateljstvo zavoda so bili izvoljeni gg. Novak Nandega, dr. Žvokelj, dr. Vidic, dr. Trampuž, Stergar, Albrecht Karol, Fajdica Vlado, Stele Janko, Bokalič Franc in Grčar Vinko.

V novoustanovljene odseke občinskega odbora so bili izvoljeni za načelnike: finančnega odseka g. Lah Miha, gradbenega odseka g. Stele Jože, socialnega odseka g. Stergar Anton, gospodarskega g. Bokalič Franc in personalnega g. Albrecht Karol. Kot zastopnik

Razgledišče

Kamnik

Gibanje prebivalstva v l. 1937. Rodilo se je 75 otrok, in sicer 41 dečkov in 34 deklic. Umrlo je 60 faranov, 30 moških in prav toliko žensk. Največ jih je umrlo v starosti od 20 do 40 let in od 50 do 80 let. Za jetiko jih je umrlo 8. — Oklicanih je bilo 46 parov. Najstarejši ženin je bil star 71 let, najmlajši pa 23 let; najstarejša nevesta je štela 56 let, najmlajša pa šele 17 let.

Nad 30 revij in časopisov v knjižnici Kamniškega doma je na razpolago vsako nedeljo dopoldne vsakomur, da jih prebira. V drugem času pa se dobi ključ do omare pri hišniku zgoraj. Zlasti na revije je treba paziti. Domov jemati jih ni dovoljeno.

Na smučarske tekme Zveze fantovskih odsekov v nedeljo 13. febr. bo peljal iz Kamnika poseben avtobus v Planico. Opozorjamo Kamničane in tudi okoličane, da se do 6. februarja prijavijo pri štefanu Repanšek, Kamnik, ker pozneje se ne bo mogoče več ozirati nanje. Člani Fant. odseka se že navdušeno pripravljajo na ta izlet. Član Janežič Jože se bo udeležil tekem v alpski kombinaciji.

Fantovski večeri bodo skupno za člane in mladce od sedaj naprej redno vsak četrtek ob 8 zvečer v Orlovski telovadnici. Fantje, pridite!

Dekliški krožek prosvetnega društva »Kamnik« uprizori na svečnico pop. ob 4 lepo Mlakarjevo igro »Beraška princesa«. Bomo šli pogledat!

Krščanska delavska mladina je imela v soboto 15. in nedeljo 16. zopet svoj dan. Igrali so Savinšek-Kušarjevo »Izpod Golice«. Dvorana je bila polna gledalcev kot morda še nikoli. Delavska igralska družina je pokazala, da ji postaja gedališki oder vedno bolj domač. Igra, dramatisacija Savinškove povesti iz Domoljuba, seveda v umetniškem pogledu ne pomeni kaj: Osnovna misel, da končno zmaga pravica in ljubezen, je raztrgana v 7

pri kamniški gasilski četi je bil izvoljen g. župan Novak Nande. G. župan je predlagal, da se ustanovijo gasilske čete tudi v Tunjicah in Palovičah. Organizacijo bo izvedla občina po svojih odbornikih. Odbor je sklenil, da se te čete takoj ustanovijo.

Zgraditev mestne klavnice se bo izvršila postopoma. Izdelali se bodo načrti po katerih bo možna zgraditev klavnice v več letih. S tem se bo obremenitev občanov skoro popolnoma odpravila.

Gospod župan je prečital predlog g. krajnega načelnika za preureditev uradov v Kamniku. G. nač. je predlagal, da bi se z nakupom dosedanjega sodišča od Mešč. korporacije ta stavba dvignila za eno nadstropje in primerno adaptirala. Izvedba tega načrta bo po izvajanjih g. načelnika možna ter bomo o tem načrtu potrebneje poročali.

Sklenilo se je, da bo občina izvršila revizijo vseh pip, ker se je dognalo, da pipe niso prijavljene. Večjih popravil vodovoda občina ne bo izvedla, ker je v načrtu zgraditev velikega vodovoda, ki naj bi preskrboval vodo skoro za ves okraj. Banska uprava je načrti že pričela. Odbor je sklenil, da takoj započne z akcijo, da se bodo ti načrti izvedli s pomočjo banske uprave.

slik brez prave dramske napetosti. Tudi so nekateri psihološko neutemeljeni prizori. Tudi se ne sme reševati življenjskih vprašanj (vsaj v drami ne) s sredstvi od zunaj, ampak mora vse potekati iz dejanja samega. Predstava kot taka ne pomeni v kulturnem programu KDM kaj pozitivnega. Zato je treba reči: Če gre izredno velik obisk na račun duhovne lenobe, nas to žalosti, če je to izraz simpatij publike do naše delavske mladine in sad njih organizirane agitacije, se pa tega tudi mi z njimi veselimo. So pa take prireditve vedno glasen memento našim dramatikom: Dajte nam iger, zajetih iz ljudskega življenja in podanih kot jezikovna in dramska umetnina.

»Vsak petek večer telečja glava s hrenom«. Tako vabilo moreš brati vsak petek na oknih kavarne v Čitalnici, za katere pročujejo stoji napis: Narodu in prosveti. Da tak napis javno poziva k prelamljanju cerkvene zapovedi, katero držati je častna in odgovorna dolžnost vsakega katoličana — in to je menda še vedno večina Kamničanov, je pač predrznost, katero si bi težko privoščil kateri drugi kraj nele v Sloveniji ampak tudi v vsej državi (tudi pravoslavnim in mohamedanom je petek postni dan). Kdor bi pozival državljane, naj ne izpolnjujejo državnih postav, bi bil kaznovan, ali misli potem g. restavrater, da bo še dolgo nekaznovano vabil svoje že itak redke goste k takim božje in cerkvene postave zasmehujočim večerjam. Lastnica hiše — Čitalnica — pa menda vendar noče s tem postaviti češčenje telečje glave (in njenih možgan) za simbol svojemu kulturnemu programu: narodu in prosveti? Vsekakor ji k temu ne moremo čestitati. Prva naloga prosvete je: spoštuj narod in njegovo prepričanje! Da pa ima zadeva izzivalni namen, nas potrjuje v mnenju tudi dejstvo, da za sobote vabi goste na ribe. Torej prav narobe: Samo tako ne, kot je treba.

Mekinje

Obračun za lansko leto se glasi: rojenih doma 22, v Ljubljani 2, umrlih 15 (najstarejši 89 let), oklicev 13, porok doma 10, na Brezjah 1. Proračun za to leto pa izkazuje kot največje delo celotno prenovljenje notranjščine župne cerkve. S tem bomo začeli brž po Veliki noči, končali pa, kakor upamo z božjo pomočjo tako, da bomo — če ne prej — na Vel. Šmaren zapeli slovesno zahvalno pesem. — Znan pregovor: »v tretje gre rado«, moramo pri nas glede smrtnih slučajev spremeniti v toliko, da pravimo: »v drugo in tretje gre rado.« Stari župljani namreč že od nekdaj pomnijo, da se pri nas prav pogosto zgodi: če eden umrje, njegovemu zgledu v kratkem sledita drugi in tretji. Da bi se smrt tej stari tradiciji ne zamerila, si je v letošnjem januarju tekem 10 dni izbrala tri žrtve v starosti 60 do 78 let in to so bili: žagar Jakob, A. J. dovec Ivana in Burja Marija (Slednja članica Mar. družbe za žene). — Da pa ne bo vladala žalost na žalost, bo Prosvetno društvo poskrbelo za spremembo, ko bo 30. jan. uprizorilo veselo komedijo v treh dejanjih: »Matura«, ki nas bo seznanila z burkastim dijaškim življenjem in pokazala njega sončne in senčne strani.

IZGUBLJEN DEŽNIK

G. župnik iz Ihana je na predzadnjem sestanku KA za duhovnike v Grobljah po pomoti vzel star dežnik, svojega novega pa pustil. Prosi onega gospoda, ki je vzel njegov dežnik, da mu ga vrne.

Groblje

Visok obisk. V nedeljo, 16. januarja je obiskal Prosvetno društvo v Grobljah g. minister dr. Miha Krek, ko so fantje in dekleta igrall igro »Zlatorog«. Igralci so g. ministra z odra navdušeno pozdravili. Tudi številno občinstvo je g. ministra presrečno pozdravilo. G. minister je dalj časa prisostvoval igri, nato se je odpeljal z urednikom, g. Košičkom v Tržič.

Podoknica. Delavci, organizirani v ZZZ, in uslužbenci Misijonske tiskarne so priredili v nedeljo, 23. januarja g. misijonarju Godinu za slovo podoknico. Najprej je moški zbor zapel pod vodstvom pevovodja g. Maksa Nahtigala nekaj pesmi, nato pa se je v imenu ZZZ in tiskarniškega delavstva zahvalil g. Milan Povšič za usluge, ki jih je izkazal g. Godinu delavstvu. Ob tej priliki se je zahvalil g. Godinu tudi g. Tomaž Smole v imenu občine. Med navzočimi smo opazili tudi g. Cirila Škofica, predsednika krajevne JSZ.

Odgovor „Delavski pravici“

»Delavska pravica« z dne 20. januarja 1938 je napadla Misijonsko tiskarno in njenega ravnatelja, češ zakaj ne mara priznati kolektivne pogodbe grafičnega delavstva v Misijonski tiskarni in »tako omogočiti svojim uslužbencem, vnetim članom ZZZ, plače in razmere, kot jih predpisuje pogodba.«

Čudimo se, kako da je na mah postala »Delavska pravica« tako velikodušna do »vnetih članov ZZZ«. Po njenem dosedanem pisanju bi človek prej mislil, da želi vsakega člana ZZZ (ne samo »vnetega«) posebej vtopiti v žlici vode. Toda ne! Zdaj ti pride in za »vnete člane ZZZ« slovesno zahteva »plače in razmere«, kot jih predpisuje kolektivna pogodba. Človek bi jo občudoval, če ne bi prav isti stavek, v katerem tako velikodušno zahteva pravice za »vnete člane ZZZ«, pokazal, da vse drugam meri. Vsi namreč, ki poznajo »plače in razmere« v Misijonski tiskarni, se smejejo počasni (ali pa neiskreni) »Delavski pravici«, ker vedo, da so v Misijonski tiskarni »plače in razmere« že zdavnaj urejene točno po kolektivni pogodbi, ki je veljavna za Slovenijo, ker se je vodstvo tiskarne postavilo na stališče nuditi svojemu delavstvu vse, kar so si njihovi tovariši priborili drugod s kolektivno pogodbo. Kolektivna pogodba je pač potrebna tam, kjer podjetnik ne mara dati prostovoljno, kar delavstvu gre, Misijonska tiskarna pa se prostovoljno in ne siljena zaveda svojih dolžnosti do delavstva.

Sploh se »Delavska pravica« zelo zanima za Misijonsko tiskarno. V svoji zadnji številki našteva na primer liste, ki jih tiska Misijonska tiskarna. — Morda išče zase nove tiskarne, ker ji, kot slišimo, v dosedanji že precej trda prede.

KA ZA FANTE

Prihodnji sestanek fantov za Katoliško akcijo se bo vršil v nedeljo, dne 13. februarja ob pol 10 dopoldne v dvorani Društvenega doma v Grobljah.

V zadnjem času so mnogi začeli izostajati od teh sestankov, kar je velika škoda. Katoliška akcija je najvažnejša zadeva sedanjega časa. V nedeljo, 13. februarja bo posebno važen sestanek, ker se bomo pogovorili, kako bomo delali za naprej. Prišel bo tudi govornik iz Ljubljane.

Čč. gg. župnike prosimo, da določijo še druge fante, ki bi prišli v poštev za KA. — Na svidenje v Grobljah!

OTROŠKI KOTIČEK

Ob Jugovčevem brezdnu.

Radi bi se bili otroci obrnili na študenta Gašperja, da bi bil nam vsaj malo povedal, kako je bilo v brezdnu, pa si nismo prav upali, še bolj smo bili radovedni, ker so ljudje pravili in govorili, da je študent pozneje še vse naslikal, kako se je godilo njemu in njegovim, ko so ob svitu goreče baklje stopali po temnih in mokrotnih prostorih skrivnostnega brezdna. A Gašper o vsem tem ni hotel dosti govoriti. Kvečjemu povabil nas je:

»Pojdi z menoj, pa boš videl.«

Aha! Pojdi z menoj! Bi že šel, če bi temno ne bilo in če bi ne bilo strahu, da bo iz teme vsak čas pogledala pošastna postava peklenškega hudobanja. Kar predstavimo si to postavo! Človeške noge ima, a obute v kravje parklje. Život mu je pokrit s črno žimasto dlako. Na začrneli glavi nosi strahovite roge, in oči mu švigajo bliski, ušesa priostrene, iz ust mu pa gori pravi peklenjski ogenj. Kdo bi mogel ostati miren, kdo bi ne zbežal, če bi zagledal kaj takega!

Potem pa še doma in drugod tisto naganjanje in posmehovanje: »Na tu imaš! Ali si šel, ali si videl? Tja si šel, nazaj si pa prišel in se pricemeril. Cmera cmerasta! Kislica ti kislasta!«

Pojdi z menoj! Oh ne, za vse na svetu ne! Gašper pa tudi ni hotel ničesar povedati. Skrivnostno se je nasmihal, dejal še parkrat: »Aha, aha! Tako, tako!«

In bilo je konec vsega.

Sreča, da jih je še več šlo v brezdno. Pri njih smo imeli vsi sreče. Na dolgo in na široko so pravili, kaj so doživeli in videli, kako pogumni in junaški so bili in kako bi še šli v brezdno, če bi hotel še kdo z njimi

iti. Sami pa da so že dovolj videli.

Na več je vedel povedati Tinotov Andrej. Zlasti kadar je bil malo boljše volje. Takrat je govoril na vsa usta. Mladina ga je poslušala z usti in ušesi in mu vsaj toliko časa verjela, dokler je bil on zraven. Takrat si mu moral verjeti. Če ne, si je pa na vsa usta in še malo zadril nad teboj: »No, pa ti povej, če veš več! Ali si bil ti zraven? Jaz pa sem bil! Oramani!«

»Oramani« je bila samo Andrejeva beseda. Z njim je živela in z njim je umrla. Pa ne mislite, da je bila morda kletev. Ne, ne, še malo ne! Z njo je hotel poudariti resničnost svojih besedi. Ali pa je hotel groziti. Kakor je bila pač izrečena.

»Oramani!«

(Dalje).

Stričkova pošta.

Striček čaka, čaka... Pismonoša prikorka. — Nič? — Prav nič! — Poglej ga, spaka! Vsi nečaki so dejali: »Zimsko spanje bomo spali in se stričku v pest smejali...«

Ko boste potrebovali kakoli za Vašo kuhinjo ali gospodinjstvo, za Vaše gospodarstvo ali Vašo novo hišo, se ob nite na trgovino

Jos. SENICA

DOMŽALE

ali njeno podružnico
V SNEBERJAH

Ako potrebujete

DOBRE PEČI

in štedilnike

oglasite se

pri Franc Kosmaču

(cesta na Kamnik)

v VELIKEM MENGŠU

Dobite najboljše in najcenejše peči, izdelane od strokovnjakov, zato brez konkurence v delu in ceni. — Proti jamstvu tudi na odplačila.

HRANILNICA IN POSOJILNICA

V KAMNIKU

registr. zadruga z neomejeno zavezo

(Šutna št. 22 - v lastni hiši)

HRANILNE VLOGE

obrestuje po dogovoru do 5%.

Jamstvo presega večkratno vrednost vseh vlog.

Brez poročil bi postal »Naš list« mrtev. Prosim c. c. dopisnike za točna in pogostna poročila. Vsak mesec do 12. in 26.

Urednik.

Lavrencija

Zgodov. povest. Spisala G. Fullerton.

Ob taki priliki mi včasih pridejo na jezik besede, ki se jim čudim. Vse kaže, učijo ubogega grešnika, ki jih izgovarja, kakor da ne bi bile njegove. In dalje te male podobice; te so tudi pravcati apostoli, dasi ne znajo govoriti. Pred nekaj meseci sem šel skozi gorato vas, kamor je nekoč prišel tudi oče Frančišek in izpreobrnil več ljudi. Od takrat ni več prišel duhovnik mednje. Imeli so njegovo okrajšano sv. pismo in drobno knjižico o Jezusu in njegovi Materi. Sveti Frančišek jih je bil naučil moliti vero, očenaš in zdravo Marijo, jih trinajst krstil in jim postavil starega moža za učitelja. Ko je ta mož umrl, niso pozabili vere, ki jim jo je prinesel sv. Frančišek. Molili so in čakali, da jim pošlje Bog drugega sla.

»In slednjič, ali že imajo duhovnika?« sta vzkliknila brat in sestra.

»Iz Ozake je že odšel eden frater, da jih poučjuje, za njim pa kmalu pride eden očetov.«

»Matevž, ako pride zopet do preganjanja, vas čaka gotova smrt, ker tako goreče oznanjate krščanstvo.«

»To bi bilo preveč zame,« je odgovoril krošnjar in tipaje poiskal med svojo robo rožni venec in ga podal Lavrenciji.

»Drevi ga hočem nositi okoli vratu, ko pojdem v palačo.«

»Ne ravnaj vendar tako nerazumno!« je vzkliknil brat. »Saj tvegaš dovolj že s tem, da se sploh podajaš tjekaj. Daj si dopovedati in vzemi s seboj samo pahljače. Drugo lahko ob drugi priliki pokažeš cesarici.«

»Mar misliš, da je moj namen razkazovati tvoje pahljače in jih morebiti pet, deset prodati? Če bi bil to moj edini namen, bi si gotovo toliko ne prizadevala.« Matija je s pomračenim čelom zapustil sobo in glas njegovih odhajajočih korakov je odmeval po tlakanem drevoredu malega vrta.

»Gospodična«, je rekel stari Matevž, ko je njegovo ostro uho ujelo vzdihljaj, ki se ji je izvil iz prsi, »ali ste vsaj toliko pomislili, da mora človek, ki hoče pridobiti dušo za Kristusa, poprej sam dobojevati neki drug boj?«

»S svojimi strastmi, jelite — ej, vem to, čutim — dostikrat sem že prelivala bridke solze in obžalovala napake svoje čudi; sedajle sem zopet grešila in izgubila pokojnost svoje duše.« In vsa razvnetja je vzkliknila: »O, kako morem nocoj govoriti o Kristusu ljudem, ki Ga ne poznajo, ko sem tako razžalila njega jaz, ki ga poznam? Noben blagoslov ne bo z menoj, zakaj na moji duši je madež greha. Kaj mi je storiti?«

»Poklekните in povejte Bogu, kar ste govorili meni — ampak ponižno in z ljubeznijo do Boga; potem ne dvomite, da vas

ne bi blagoslovil. Samo en trenutek Bogu dopadljive žalosti nas zopet spravi z Njim — potem nas lahko pritisne na svoje sveto Srce in nam popolnoma odpusti — zaupa nam lahko svoje največje darove in naš vzame v svojo službo.«

»O, Matevž, želim, da bi večkrat slišala take besede! Želim, da bi bili naši očetje vedno pri nas, nas učili, nam dajali odvezo in kazali pot! Ako bi mi mogli s popolno prostostjo častiti pravega Bga, si ne bi tako goreče želela, da bi umrla — da bi opravila s tem svetom. Ampak tega blagoslova njih bližine smo deležni samo v strahu in trepetu. Dasi imamo ta čas služabnike božje tukaj v Meaku, živimo vseeno v neprestanem strahu, da jih preženejo. Vsakokrat, kadar gremo v cerkev, nam je, kakor da bi jih zadnjikrat videli in slišali. O, hudo je to! Želim samo, da bi vsi živeli v mestu Nagasaki.«

»Živeti moramo tam, kamor nas je usoda postavila in kjer sleherni izmed nas svoje določeno delo, gospodična. Sedaj pa z Bogom! Moje skromne molitve vas bodo nocoj spremljale. Vem, da vam srce ne bo vpadlo. Poznam vašo vero in vaše upanje. Preden pa grem, naj vam povem, kaj mi je rekel oče de Torres, naslednik očeta Frančiška, ko sem hotel iti na delo kar tja v en dan, kakor slep berač.«

»Nikar se ne imenujte berača, Matevž!« je vzkliknila Lavrencija. »Niste berač, tudi nikoli niste bili! Še noben berač ni sedel poleg mene v moji hiši, kakor sedite sedaj vi.«

(Dalje prih.)